

GASTRID KASALLIGI KELIB CHIQISH SABABLARI

Siyob Abu Ali ibn Sino nomidagi Jamoat salomatligi texnikumi
RO'ZIYEVA FERUZA BEKNAZAR QIZI

Annotatsiya: Ushbu maqola gastrid kasalligi kelib chiqish sabablari, klinikasi davolash, bu kasallikda zamonaviy davolash usullarini qo'llash, zamonaviy texnikalardan foydalanishga muljallangan.

Аннотация: В данной статье рассматриваются причины возникновения гастрита, его клиническое лечение, применение современных методов лечения при этом заболевании, а также применение современных методик.

Abstract: This article is intended to discuss the causes of gastritis, its clinical manifestations, treatment, application of modern treatment methods in this disease, and the use of modern techniques.

Gastrit yoxud oshqozon shilliq qavatining yallig'lanishi eng ko'p uchraydigan inson kasalliklaridan biridir. Statistika ko'ra, odamlarning taxminan 80-90% ularning hayoti davomida kamida bir marta kasallik epizodini boshdan kechirishgan. Keksalik davrida 70-90% gacha kishilar gastritning turli shakllaridan aziyat chekishadi. Gastritning surunkali shakli yarali kasallik, aylanishi mumkin. Gastrit — bu oshqozon shilliq qavatining yallig'lanishi bo'lib, kasallik ushbu a'zo vazifalarining buzilishiga olib keladi. Gastrit sodir bo'lganda oziq-ovqat yomon hazm qilinadi, bu esa kuchsizlik va energiya yetishmasligiga olib keladi. Gastrit, ko'pchilik kasalliklar kabi, o'tkir va surunkali shaklda kechadi. Bundan tashqari, gastrit me'da shirasi nordonligining pasaygani, normal va yuqoriligi bilan farqlanadi. Gastrit patologiyaning rivojlanishiga sababchi bo'lgan turli xil ichki va tashqi omillar bilan tavsiflanadi. Klinik jihatdan yallig'lanish shaklida (o'tkir yoki surunkali) kechadi. O'tkir yallig'lanish qisqa muddat davom etadi. Konsentratsiyalangan kislotalar, ishqorlar va boshqa kimyoviy moddalar bilan oshqozon shilliq qavatining shikastlanishi xavfli oqibatlariga (o'limga) olib kelishi mumkin.

Hozirgi kunda gastritni asr kasalligi deb atash mumkin. Undan kattalar ham, bolalar ham birdek aziyat chekmoqda.

Gastrit turlari:

- Yuzaki: faqat shilliq qavatning yallig'lanishi.
- Eroziv: shilliq qavatdagi eroziyalar.
- Atrofik: shilliq qavatning kichrayishi.

Sabablari

O'tkir gastrit ko'pincha *Helicobacter pylori* bakteriyasi keltirib chiqaradigan me'da ichki pardasining yallig'lanishi tufayli rivojlanadi. O'tkir gastrit sabablari:

- Oziq-ovqat toksik infeksiyalari (salmonellez).
- Ortiqcha ovqatlanish.
- Spirtli ichimliklarni suiiste'mol qilish va chekish.
- Shilliq pardaning dorilar (analgetiklar, sitostatiklar) bilan ta'sirlanishi.
- Oziq-ovqat allergiyasi.
- Stresslar, toliqish, surunkali uyqusizlik.

Surunkali gastrit ko'pincha quyidagilar tufayli paydo bo'ladi:

- O'tkir gastritni yetarli darajada davolamaslik.
- Uzoq vaqt davomida ovqatlanish tartibining buzilishi.
- O'tkir va dag'al ovqatlarni suiiste'mol qilish.
- Ovqatni yomon chaynash.
- Agar siz **gastritni davolashni** bilmoqchi bo'lsangiz, davolash, shu jumladan gastritni har qanday tabiiy davolash gastrit sababiga bog'liq bo'lishini tushunishingiz kerak. Masalan, agar siz juda ko'p spirtli ichimlik ichsangiz yoki juda ko'p NSAID qabul qilsangiz, endi bu moddalarni qabul qilish sizga biroz yengillik beradi.

• **Gastrit uchun yaxshi davolash variantini** topishingiz kerak, chunki gastrit asoratlari siz xohlagan narsa emas. Shuning uchun ham aslida ishlashi isbotlangan gastrit davosini izlash kerak. Bu gastritdan qutulish uchun e'tiborga olishni xohlashingiz mumkin bo'lgan bir nechta turli xil variantlar.

• Yallig'lanishga qarshi dieta

• Gastrit asoratlari **sizning dietangiz** tufayli bo'lishi mumkin. Shuning uchun ham gastrit muammolaringizga sabab bo'layotgan aniq oziq-ovqatni topish kerak. Bu sizga gastritdan qutulishning qandaydir turini taklif qilishi kerak. Bu sizga oziq-ovqatdan butunlay qochishga yoki iste'molni kamaytirishga yordam beradi.

Bu, albatta, yordam berishi mumkin bo'lsa-da, muammolaringizga nima sabab bo'lishi mumkinligini aniqlash uchun juda ko'p vaqt kerak bo'ladi va ba'zi hollarda muammoni keltirib chiqarayotgan narsalarni qisqartirish butunlay mumkin bo'lmasligi mumkin. Ayniqsa, gastritni tabiiy davolash bilan birgalikda bu yaxshi variant bo'lishi mumkin.

• Kislota ishlab chiqarishni to'sib qo'yadi dori-darmonlar

• Agar tanangiz kislotadan ortiq hosil qilmayotganiga ishonch hosil qilmoqchi bo'lsangiz, gastrit alomatlari bilan bog'liq biroz yengillik berish uchun ushbu turli **dori-darmonlarni** qabul qilishingiz mumkin. Biroq, siz muammo bilan faol shug'ullanmayotganingizni tushunishingiz kerak, siz faqat (vaqtincha) alomatlarni davolashdasiz.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. <https://med24.uz/uz/bolezni/gastrit>
2. <https://mymedic.uz/kasalliklar/gastroenterologiya/gastrit/>
3. <https://uz.yourwebdoc.com/gastritis.php>